

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри бухгалтерського
обліку і аудиту

підпис А.І. Мілька
ініціали, прізвище

«30» червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

Навчальної дисципліни Управлінський облік
освітня програма «Менеджмент»
спеціальність 073 Менеджмент
галузь знань 07 Управління та адміністрування
ступінь вищої освіти бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Управлінський облік» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри бухгалтерського обліку і аудиту.
Протокол від «30» червня 2023 року № 11

Укладач: Любимов М.О. – доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Полтавського університету економіки і торгівлі.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Менеджмент» спеціальності «Менеджмент» ступеня бакалавра

Т.О. Гусаковська

«30» червня 2023 року

Зміст

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна та програмні результати навчання	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 4. Тематичний план вивчення навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання	13
Розділ 6. Інформаційні джерела	14
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	16

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 - Загальна характеристика навчальної дисципліни «Управлінський облік»

1. Місце в структурно-логічній схемі	Є висхідною.
Мова викладання	українська
Статус дисципліни: обов'язкова	
Курс/семестр вивчення	Денна форма навчання: 2 курс, 4 семестр Заочна форма навчання: 2 курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3/2
Денна форма навчання:	
Кількість годин: загальна кількість: 90	
- лекції: 16	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 20	
- самостійна робота: 54	
- вид підсумкового контролю: екзамен	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин: загальна кількість: 90	
- лекції: 4	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 2	
- самостійна робота: 84	
- вид підсумкового контролю: екзамен	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна та програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системи наукових знань та вмінь практичного застосування методик управлінського обліку для підвищення ефективності діяльності та конкурентоспроможності в умовах змін.

Завдання навчальної дисципліни: розкриття принципів і методів управлінського обліку, його місця і ролі в управлінні діяльністю підприємства, формування вмінь застосовувати відповідні методи і прийоми у процесі обліку для підготовки інформації, необхідної менеджерам для прийняття виважених рішень

Таблиця 2 - Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Здатність демонструвати : – навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень (ПР4); – навички взаємодії, лідерства, командної роботи (ПР9); – навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації (ПР 11); – навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до	ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК8. Здатність планувати діяльність організації та

нових знань, бути критичним і самокритичним (ПР16);	управляти часом. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
---	---

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання

Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку

Залежність мети та завдань управлінського обліку від потреб системи управління підприємством, зв'язок управлінської діяльності та обліку.

Види економічної інформації та їх основні характеристики. Три основні етапи світового розвитку управлінського обліку. Мета, сутність поняття «управлінський облік». Функції управлінського обліку, його предмет, методи та об'єкти, принципи. Глобальні принципи управлінського обліку. Порівняльна характеристика фінансового та управлінського обліку. Чинники, які впливають на побудову управлінського обліку. Варіанти організації управлінського обліку в Україні. Управлінський облік в системі рахунків.

Зміна сучасної ролі бухгалтера на підприємстві. Сучасні вектори розвитку управлінського обліку. Поняття про стратегічний управлінський облік.

Американський інститут управлінських бухгалтерів (ІМА), Привілейований інститут управлінських бухгалтерів (СІМА-Великобританія), ФПБАУ, програми САР та СІРА.

Тема 2. Склад витрат діяльності

Сутність поняття «витрати». Склад витрат відповідно до П(С)БО 16 «Витрати». Витрати як специфічний об'єкт фінансового та управлінського обліку.

Алгоритм розрахунку собівартості виготовленої продукції (придбаних товарів). Алгоритм розрахунку собівартості реалізованої продукції (товарів). Залежність складу витрат від галузевих особливостей діяльності. Особливості складу витрат у торгівлі, автотранспортних, будівельних підприємствах. Методика розподілу загальноновиробничих витрат відповідно до чинного законодавства. Бази розподілу загальноновиробничих витрат.

Тема 3. Класифікація і поведінка витрат

Традиційні підходи до класифікації витрат. Три основні напрями поглиблення класифікації за цільовим спрямуванням. Розуміння призначення кожної класифікаційної групи для практичного застосування.

Поняття поведінки витрат в залежності від зміни обсягів діяльності, розуміння призначення моделі витрат. Методи дослідження поведінки витрат : метод аналізу бухгалтерських рахунків, вищої-нижчої точки, візуального пристосування та інші.

Тема 4. Методи обліку і калькулювання собівартості

Об'єкти обліку та об'єкти калькулювання, способи включення прямих та

непрямих витрат до собівартості. Сутність калькулювання за замовленнями та за процесами. Поняття про еквівалентні одиниці. Напрями удосконалення калькулювання. Різниця між фактичним та нормальним калькулюванням. Вплив незавершеного виробництва на початок періоду на вираховану собівартість одиниці продукції при використанні методу середньозваженої та методу FIFO оцінки запасів. Облікові записи щодо формування витрат за окремими процесами, замовленнями.

Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами

Види собівартості, сутність обліку і калькулювання за повними витратами. Застосування результатів калькулювання для оцінки запасів, підготовки фінансової звітності та обґрунтування довгострокових рішень. Ставка та бази розподілу непрямих витрат. Причина та наслідки застосування заздалегідь встановленої ставки розподілу виробничих накладних витрат. Недо – та зайворозподілені накладні витрати. Методика відображення їх на рахунках.

Поняття про дуалістичний підхід до розподілу виробничих накладних витрат. Поняття про диференційований підхід до розподілу накладних витрат

Тема 6. Облік і калькулювання за змінними /неповними/ витратами

Сутність обліку й калькулювання за неповними (змінними) витратами. Маржинальний дохід : методика визначення абсолютної суми та відносного показника. Розуміння маржинального доходу як внеску в покриття постійних витрат та отримання прибутку. Застосування маржинального підходу для підготовки управлінської звітності для обґрунтування короткострокових рішень. Практичне використання показника «коефіцієнт маржинального доходу». Поняття простого та розвинутого директ-костингу.

Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами

Нормативний метод як спосіб оперативного контролю за формуванням собівартості. Організація обліку відхилень. Поняття про види норм, класифікатори відхилень від норм, алгоритм розрахунку фактичної собівартості. Аналіз відхилень. Особливості методики підготовки Звіту про прибуток в умовах застосування нормативних витрат.

Модуль 2. Специфічні методики управлінського обліку

Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Метод системного дослідження взаємозв'язку трьох найважливіших показників діяльності підприємства. Точка безбитковості в натуральних одиницях та гривнях. Сутність трьох основних методів аналізу. Особливості аналізу в умовах багато-профільного виробництва. Припущення, покладені в основу аналізу. Запас міцності та його графічне зображення. Коефіцієнт запасу міцності. Операційний важіль. Аналіз чутливості прибутку до зміни чинників діяльності.

Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень

Релевантні витрати та доходи. Поняття внутрішньої звітності та

релевантного підходу до її підготовки. Обліково-аналітичне забезпечення для вибору найкращого варіанту дій у таких типових господарських ситуаціях як прийняття спеціального замовлення (за ціною, меншою, ніж звичайна), “виробляти чи купувати”, заміни обладнання на більш сучасне, закриття неприбуткового сегменту, вибору номенклатури продукції (товарів) при наявності обмежених ресурсів.

Тема 10. Бюджетування та контроль

Поняття про бюджетування, оперативні та фінансові бюджети; статичний та гнучкий бюджети. Мета підготовки кожного з них. Послідовність складання бюджетів. Використання бюджетів для аналізу відхилень. Сутність управління за відхиленнями.

Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності

Делегування відповідальності. Чотири типи центрів відповідальності. Система обліку, що забезпечує контроль та оцінку діяльності кожного центру відповідальності. Фінансові та нефінансові показники оцінки діяльності. Оцінка діяльності центрів витрат, доходу, прибутку, інвестицій. Трансфертна ціна. Три методи трансфертного ціноутворення.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3 - Тематичний план навчальної дисципліни «Управлінський облік» (денна форма навчання)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль I. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання					
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку Лекція 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку 1. Управлінський облік як специфічна галузь економічних знань, складова частини інформаційної системи 2. Світовий розвиток управлінського обліку 3. Мета, сутність управлінського обліку та його функції 4. Організація управлінського обліку 5. Професійні організації та етичні норми фахівців з управлінського обліку	2	Практичне заняття 1. Мета і зміст управлінського обліку Управлінський облік як специфічна галузь економічних знань, складова частини інформаційної системи 2. Світовий розвиток управлінського обліку 3. Мета, сутність управлінського обліку та його функції 4. Варіанти організації управлінського обліку. 5. Національний досвід організації управлінського обліку.	2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	3
Тема 2. Склад витрат діяльності				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	4
Тема 3. Класифікація і поведінка витрат Лекція 2. Класифікація і поведінка витрат 1. Мета класифікації витрат 2. “Різні витрати для різних цілей”	2	Практичне заняття 2. Класифікація витрат та поведінка витрат 1. Мета класифікації витрат 2. “Різні витрати для різних цілей” 3. Моделі поведінки витрат 4. Визначення функції витрат	2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	3
Тема 4. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості	2	Практичне заняття 3. Обґрунтування методу обліку та калькулювання собівартості 1. Мета і сутність калькулювання	2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи	3

<p>Лекція 3. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості</p> <p>1. Мета і сутність калькулювання витрат 2 Особливості обліку і розподіл непрямих витрат 3.Калькулювання за замовленнями 4.Калькулювання за процесами</p>		<p>витрат 2 Особливості обліку і розподіл непрямих витрат 3. Калькулювання за замовленнями 4. Калькулювання за процесами</p>	2	2. Написання реферату	
<p>Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами</p> <p>Лекція 4. Облік і калькулювання за повними витратами</p> <p>1. Класифікація сучасних систем калькулювання 2. Сутність та практичне застосування системи калькулювання повних витрат</p>	2	<p>Практичне заняття 4. Облік і калькулювання за повними витратами</p> <p>1. Класифікація сучасних систем калькулювання 2. Облік і розподіл непрямих витрат 3. Калькулювання за замовленнями та процесами. 4. Калькулювання еквівалентних одиниць.</p>	2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	3
<p>Тема 6. Система обліку і калькулювання за неповними (змінними) витратами</p> <p>Лекція 5. Система обліку і калькулювання за неповними (змінними) витратами</p> <p>1.Особливості системи обліку і калькулювання за неповними витратами 2.Сутність простого та розвиненого директ-костингу Сутність та практичне застосування системи калькулювання неповних витрат</p>	2	<p>Практичне заняття 5. Особливості системи обліку і калькулювання за неповними витратами</p> <p>1. Особливості системи обліку і калькулювання за неповними витратами 2. Сутність та практичне застосування системи калькулювання неповних витрат</p> <p>Практичне заняття 6. Система директ- костинг</p> <p>1. Сутність простого директ-костингу 2. Розвинутий директ-костинг</p>		1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	3
<p>Тема 7. Система обліку і калькулювання за нормативними</p>				1. Вирішення завдань для самостійної	4

витратами. Нормативний метод як засіб оперативного управління				роботи 2. Написання реферату	
Модуль 2. Специфічні методики управлінського обліку					
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку Лекція 6 Мета та методи аналізу взаємозв'язку “витрати – обсяг – прибуток” 1. Мета аналізу взаємозв'язку “витрати – обсяг – прибуток” 2. Методи аналізу взаємозв'язку “витрати – обсяг – прибуток” 3. Особливості аналізу в умовах багатопрофільного виробництва	2	Практичне заняття 7. Аналіз взаємозв'язку “витрати – обсяг – прибуток” 1. Теоретичні засади В-О-П-аналізу 2. Особливості аналізу в умовах багатопрофільного виробництва 3. Методика аналізу чутливості прибутку до зміни факторів діяльності 4. Припущення, покладені в основу ВОП-аналізу 5. Застосування «В-О-П-аналізу» у торгівлі. 6. Застосування «В-О-П-аналізу» у сфері послуг	2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	3
Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень Лекція 7 Характеристика інформації в системі управлінського обліку 1. Якісні характеристики інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень 2. Поняття, призначення, зміст та вимоги до управлінської звітності 3. Поняття про диференціальний аналіз	2	Практичне заняття 8. Підготовка внутрішньої управлінської звітності 1. Якісні характеристики інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень 2. Підготовка внутрішньої управлінської звітності 3. Поняття, призначення, зміст та вимоги до управлінської звітності 4. Процес прийняття рішень і релевантність інформації 5. Аналіз варіантів альтернативних рішень . 6. Методика проведення диференціального аналізу	2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	3
Тема 10. Бюджетне планування і контроль Лекція 8. Сутність бюджетування та зміст бюджетів . 1. Сутність бюджетування та його організація	2	Практичне заняття 9 Підготовка бюджетів 1. Сутність бюджетування та його організація 2. Методика їх складання та взаємоузгодження бюджетів Практичне заняття 10 Контроль виконання бюджетів та		1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	4

2. Методика складання та взаємоузгодження бюджетів		аналіз відхилень 1.Поняття про відхилення та їх контроль.2.Підготовка гучкого бюджету 3.Методика підготовки Звіту про виконання бюджету			
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	3
Разом	16		20		54

Таблиця 4 - Тематичний план навчальної дисципліни «Управлінський облік» (заочна форма навчання)

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль I. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання					
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку Лекція 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку Управлінський облік як специфічна галузь економічних знань, складова частини інформаційної системи 2. Світовий розвиток управлінського обліку 3. Мета, сутність управлінського обліку та його функції 4. Організація управлінського обліку 5. Професійні організації та етичні норми фахівців з управлінського обліку	2		2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	5
Тема 2. Склад витрат діяльності				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	5

Тема 3. Класифікація і поведінка витрат Лекція 2. Класифікація і поведінка витрат 3. Мета класифікації витрат 4. “Різні витрати для різних цілей”	2		2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	5
Тема 4. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	5
Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	5
Тема 6. Система обліку і калькулювання за неповними (змінними) витратами				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	5
Тема 7. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами. Нормативний метод як засіб оперативного управління				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	4
Модуль 2. Специфічні методики управлінського обліку					
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	4

Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень		Практичне заняття 1. Підготовка внутрішньої управлінської звітності Якісні характеристики інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень 2. Підготовка внутрішньої управлінської звітності 3. Поняття, призначення, зміст та вимоги до управлінської звітності 4. Процес прийняття рішень і релевантність інформації 5. Аналіз варіантів альтернативних рішень . 6. Методика проведення диференціального аналізу	2	1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	4
Тема 10. Бюджетне планування і контроль				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	4
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності				1. Вирішення завдань для самостійної роботи 2. Написання реферату	4
Разом	4		2		84

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Таблиця 7 - Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік»

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): виконання навчальних завдань (19 балів); завдання самостійної роботи (7 балів); поточна модульна робота (5 балів)	31
Модуль 2 (теми 8-11): виконання навчальних завдань (10 бали); завдання самостійної роботи (4 балів); поточна модульна робота (5 балів)	19
Виконання тестів вихідного контролю	10
Екзамен	40
Разом	100

Таблиця 8 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Таблиця 9 - Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	3
	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	3
	Інші види робіт: підготовка та захист реферату або есе	1
2. Науково-дослідна	Участь в наукових гуртках	1
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, всеукраїнських, міжнародних	3
	Інші види робіт:	
	Підготовка та публікація наукових публікацій: тези	2
3. Інші види робіт	Підготовка презентації	2
Разом:		15

За додаткові види навчальних робіт здобувач вищої освіти може отримати не більше 15 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Розділ 6. Інформаційні джерела

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ОСНОВНА

1. Глобальні принципи управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/globalni-principi-upravlinskogo-obliku/>
2. Карпенко О.В. Управлінський облік [текст]: навч. посіб. // О.В. Карпенко, Д.В. Карпенко

– К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

3. Карпенко О.В. Управлінський облік [Електронний ресурс]: дистанційний курс для студентів спеціальності 071 „Облік і оподаткування” / О.В. Карпенко – Полтава : ПУЕТ, 2020 – Режим доступу : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1431>

4. Пилипів Н. І., Максимів Ю. В., П'ятничук І. Д. Управлінський облік : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Електронні дані. – Івано-Франківськ, 2018. 380 с

5. Плаксієнко В.Я. Управлінський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / За ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава : ПП «Астра» 2018. 250 с.

6. Сіренко Н.М. Управлінський облік у схемах і таблицях. Навчальне видання. / Н.М. Сіренко, І. В. Баришевська / Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв. 2018. 69 с.

7. Управлінський облік: навчальний посібник / за ред. к.е.н., доцента Ю.А. Маначинської, Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ. Чернівці, 2022. 230 с.

8. Управлінський облік : підручник / О. В. Фоміна, О. А. Мошковська, О. О. Августова [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Фоміної. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 228 с.

9. Фоміна О.В. Управлінський облік у торгівлі : монографія / О.В. Фоміна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 468 с.

10. Шевців Л.Ю. Управлінський облік: навч. посіб./ Л. Ю. Шевців. – Львів : Растр-7, 2022. – 642 с.

ДОДАТКОВА

11. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія. – Тернопіль: ТНЕУ, Економічна думка», 2009. – 272 с.

12. Зоріна О. А. Впровадження системи управлінського обліку на підприємстві: організаційний аспект. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2022. №9. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-9-8260>

13. Карпенко О.В. Інституційний підхід до розвитку управлінського обліку// О.В. Карпенко, Д.В.Головіна , В.С. Муковіз // Науковий вісник ПУЕТ, серія Економічні науки, 2018 – №3 – С.9-15.

14. Карпенко О.В. Управлінський облік: організація, методологія, методика викладання: Монографія. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2005. – 341 с.

15. Карпенко О. В. Неповна собівартість: теорія і практика обліку, аналізу, контролю: монографія / О.В. Карпенко, Г.О. Соболю. — Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. — 241

16. Куцик П. О. Управлінський облік операційної діяльності підприємств оптової торгівлі : монографія / П. О. Куцик, В. І. Бачинський, О. А. Полянська [за заг. ред. П. О. Куцика]. – Львів : Видавництво “Растр-7”, 2015. – 312 с.

17. Нападовська Л.В. Управлінський облік: Підручник / Л.В. Нападовська – 2-ге вид., доопрац. та доп. – Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2010. – 648 с

18. Пилипенко А.А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та об'єднань : монографія / А.А. Пилипенко - Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 344 с.

19. Соболю Г. О. Бюджетування на основі калькулювання неповної собівартості як інструмент контролю / Г. О. Соболю // Організаційно-методичні аспекти удосконалення управлінського обліку суб'єктів господарювання: звіт з науково-дослідної теми [номер державної реєстрації 0109U006955] / О. В. Карпенко, Г. О. Соболю [та ін.]. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2016. – 355 с. – С. 139–149. + [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/5824>

20. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / за ред. М. Ф. Огійчука. – 6-е вид., переробл. і доповн. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.

21. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: монографія/ Н.В. Прохар, Ю.О.Ночовна. – Полтава:ПУЕТ, 2012. – 257 с.

22. Фаріон І.Д. Управлінський облік [текст] : підруч. / [І.Д. Фаріон, Т.М. Писаренко]. - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.
23. Реслер М.В. Облік витрат та доходів операційної діяльності: монографія / М.В. Реслер. – Мукачево: Карпат. вежа, 2009. – 205с.
24. Фоміна О.В. Сучасні тенденції розвитку обліку витрат. Бізнес Інформ. – 2019. – № 2. – С. 294–300

Е-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. Режим доступу: <http://minjust.gov.ua/ua>.
3. Правова система НАУ (база нормативно-правових документів) <http://www.nau.kiev.ua>.
4. Сайт СІРА: CIPA.org.ua
5. Сайт, присвячений сучасним управлінським технологіям: <http://www.superfactory.com.ua>
6. Сайт інституту фінансових бухгалтерів (аналітиків) Великобританії: <http://www.ifa.org.uk>
7. Сайт Американського інституту сертифікованих присяжних бухгалтерів: <http://www.aicpa.org/index.htm>
8. Сайт Інституту сертифікованих управлінських бухгалтерів: <http://www.cmawebline.org>
9. Сайт NAA: <http://www.imanet.org>
10. Сайт IMA: <http://www.imanet.org>
11. SMA 1B «Objectives of Management Accounting» (1982) [Electronic resource]. — Mode of access : <http://www.imanet.org>. — Title from display
12. Електронний репозитарій ПУЕТ <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/2767>.
13. Журнал «Науковий вісник ПУЕТ» <http://puet.edu.ua/uk/zhurnal-naukoviy-visnik>.
14. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – <http://kmu.gov.ua>.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

При вивченні навчальної дисципліни використовується:

1. - Загальне програмне забезпечення: пакет програмних продуктів Microsoft Office (Word, PowerPoint, Excel); мережеві сервіси Google.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни:
  - «Управлінський облік» для студентів спеціальності 073 „Менеджмент” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1431>
  - Аудіо-відео консультація з дисципліни «Управлінський облік».